

BU AKŞAM ÇEKİLİYOR, BU AKŞAM... SELAMİ ÖKTEM YAZDI

SELAMİ ÖKTEM'İN KÖŞE YAZISI

Eskiler sadece Beyoğlu ve etrafındaki semtleri İstanbul diye bilir. Şimdi gitseniz en çok oralar da atar şehrin kalbi, en çok oralar insanların ilgisini çeker. Mesela bütün yolların sahile vardığı bazı sahil şehirleri gibi İstanbul' da da bütün yollar eninde sonunda Taksim Meydanı'na ulaşır. Peki nereden geliyor bu Taksim adı?

Osmanlı Dönemi' nde civar semtlere su dağıtmak için şu an Taksim Meydanı olarak bulunan bölgede bir su deposu yapılır. Depolanan suyu da dağıtmak, yani taksim etmek için küçük bir yapı, yani maksem yapılır. Meydan adını, eskiden Galata-Beyoğlu suyunun "taksim edildiği", Taksim Maksemi' nden almıştır.

Taksim Meydanı aynı zamanda benim de İstanbul' da ilk tanıdığım yerlerden biridir. Gümüşhane gibi sessiz bir şehirden Taksim Meydanı'na gidince kalabalığın yanında bir de sokak satıcıları insanın dikkatini çekiyor. Mesela İstanbul'a gittiniz, Taksim Meydanı'na vardınız ve cadde boyu yürüyeceksiniz, eğer o akşam bir şans oyunu yapılacaksa kalabalığın içinden bir ses yükselir, şaşırmayın: "Bu aaaaaakşam çekiliyor, bu aaaaaaaaaakşam." Biraz ileride Kızılderili kostümleri ile birkaç müzisyen çalıyor ve şarkı söylüyor olabilir. Sağda solda kestane veya mısır satanlar da vardır, onlar da bağırarak ilginizi çekmeye çalışabilirler. Kalabalık neyse de en çok Taksim Meydanı'nda karşılaştığım bu manzara sonrasında sokak satıcılarının sokaklara sanki bir cümbüş havası kattığını düşünmeye başladım. Son günlerde okuduğum bir kitapta geçen şöyle bir paragraf benim gibi düşünenlerin de olduğunu anlamama sebep oldu:

"Mareşal Mustafa Kemal ATATÜRK bir gün İstanbul'a geliyor ve Taksim'de bir otelde kalıyor... Bir gün odasının penceresine çıkıyor ki, İstanbul'un neşesi, sesi, bir şeyi eksik. Soruyor yaverine. 'Gazi Hazretleri, Avrupa'da yok, siz kızarsınız diye sokak satıcılarının şehre girmesini yasakladık' diyorlar. Asıl buna çok kızıyor Atatürk. 'Sokak satıcıları sokakların bülbülleri, İstanbul'un neşesi ve hayatıdır' diyor. 'Sakın ha onları yasaklamayacaksınız. 0 günden beri sokak satıcılığı İstanbul'da serbesttir."

Anlatılan gerçek mi yoksa kurgu mu bilemiyorum. Yazarın konu hakkında bir açıklamasına araştırmalarımda rastlayamadım. Ancak ben de sokak satıcılarının sokakların bülbülleri ve neşesi olduğunu düşünüyorum.

Mesela Trabzon Terminali'nde elinde hasır sepeti ile sıcak simit satan satıcıyı hepimiz artık tanıyoruz. Eskiden onu görmeden ya da ona uğramadan Gümüşhane' ye dönmeyen arkadaşlarım vardı.

Artık Gümüşhane sokaklarında da sıcak simit diye bağırانları görmeye başladık. Hızlı adımlarla yürürken bir yandan da sıcak simit diye bağırان bu arkadaş veya arkadaşlar kimdir bilmiyorum ama tıpkı diğer sokak satıcılarımız gibi onlar da bizim sokaklarımızın bülbülleridirler.

İstanbul'da Ataşehir Belediyesi' nin sokak satıcıları ile ilgili güzel bir uygulaması vardı. Engelli bireyleri sadece özel günlerinde anmanın yeterli olmadığını anlayan Ataşehir Belediyesi, engelli bireylerin hayata karışmalarını kolaylaştırmak için sokaklarda, mahalle aralarında engelli kişilere ve ailelerine satış yapabilecekleri seyyar tezgâhlar ve satış alanları sağlıyordu. Bu kardeşlerimiz her gün birçok kişiyle iletişim kurma şansına sahip olarak, para kazanarak ve bir birey olmanın, kendi kendine yetebiliyor olmanın ayırdına vararak yaşamla daha güçlü bağlar kurabiliyorlardı. Aynı şeyi Erzincan Belediyesi 2006 yılında gerçekleştirmiş. Mersin Belediyesi ve Ankara Belediyesi de geçmişte böyle güzel bir adım atmışlar. Örnekler çoğaltılabilir.

Bazen, acaba diyorum Gümüşhane Belediyesi de bu işe bir el atsa ve her gün aynı köşe başında karşılaştığımızda görüp sohbet edebileceğimiz sokak satıcılarımız

olsa, sokaklarımız Őenlense. Hani kendilerine Gümüşhane Belediyesi'nin verdiği özel tezghları ya da özel satış arabaları olsa, onlarda hayata daha güçlü bağlarla bağlansalar, kendi kendine yetebiliyor olmanın nasıl bir duygu olduğunu anlasalar; bizlerde sabahları işe giderken bir simit de onlardan alsak; güzel olmaz mı?